www.tezaurliturgic.ro

DOI: 10.2298/PKJIF1076049U
УДК 27–29.09

НЕПОЗНАТИ ПАРАКЛИС СВЕТОМЕ СИМЕОНУ И СВЕТИТЕЉУ САВИ

Теодосије Хиландарац, најплоднији писац српске књижевности средњег века, створио је богато химнографско дело намењено обједињеном литургијском штовању св. Симеона и св. Саве. Тиме је утемељио молитвено спомињање овог светитељског пара какво се одржало до нашег времена.[1] Поред *Заједничког канона Симеону и Сави четвртога гласа* и *Канона Христу Спасу, Симеону и Сави шестога гласа,* Теодосије је саставио и сложену химнографску целину, каноне на осам гласова. Такође, из његовог пера потиче *Похвала Симеону и Сави*, прозни састав намењен слављењу „свештене двојице".

Поред ових састава, до сада су била позната и два каснија параклиса посвећена светоме Симеону и светоме Сави. Имена њихових састављача остала су до данас непозната. Заједничко им је то што су за основу својих дела они искористили Теодосијев химнографски опус. Ови параклиси пружају изврстан пример бурног живота књижевних дела у средњем веку, умногоме одређеног историјском стварношћу и практичним, богослужбеним потребама.[2]

Најстарији познати параклис за заједничко прослављање оца и сина сачуван је само у једном препису, у Зборнику из времена деспота Стефана Лазаревића.[3] *Заједнички канон Симеону и Сави четвртога гласа* Теодосија Хиландарца чини основу овог параклиса. Испред *Заједничког канона* исписан је заједнички тропар првога гласа (Иже топлије заступници...). Теодосијев *Заједнички канон четвртога гласа* после шесте песме

[1] Уп. С. Марјановић-Душанић, *Молитве светих Симеона и Саве у владарском програму краља Милутина*, Зборник радова Византолошког института, књига XLI, Београд 2004, стр. 235–250.

[2] Видети И. Шпадијер, *Химнографски жанр и богослужбена пракса – Теодосијеви канони светоме Симеону и светоме Сави*, Зборник Матице српске за славистику, свеска 63, Нови Сад 2003, стр. 343–351.

[3] Рукопис се чува у збирци рукописних књига Радослава М. Грујића у Музеју Српске православне цркве под сигнатуром З – I – 3. Параклис светоме Симеону и светоме Сави исписан је на почетку књиге (1а-37а). Детаљнији археографски опис овог рукописа у: В. Мошин, *Молебни канон за деспота Стефана*, Прилози за књижевност, језик, историју и фоклор, књига двадесет осма, свеска 3–4, Београд 1962, стр. 220.

www.tezaurliturgic.ro

има само кондак трећега гласа. Непознати састављач параклиса овом кондаку додаје још две строфе. Тако у параклису иза шесте песме канона следи кондак (Симеон са Савоју блаженим...), стихира „на славу“ другога гласа (За преподобних молитав милостиве...) и стихира шестога гласа (Преподобни оци, ва все земље...). На крају канона исписан је светилан (Двоје светилники светозарније...) што није уобичајено за параклисе. Свака песма канона има по три тропара и катавасију која је иста у свакој песми (Спасите от бед раби своје...).

Заједнички тропар првога гласа исписан испред канона, катавасија испред богородичног тропара у свакој песми и светилан после канона нису Теодосијеви. Ове кратке песничке форме вероватно су творевине самог састављача параклиса.[4]

Непознати песник параклиса већ у наслову истиче да је његов песнички састав намењен заједничком штовању светога Симеона и светитеља Саве. Испред имена двојице светитеља стоје заједнички, општи епитети, којима химнограф указује на тип светости (преподобни и богоносни оци наши).[5] Теодосијев заједнички канон Симеону и Сави четвртога гласа овде је заједнички за преподобне Симеона и Саву.[6]

У двема стихирама после шесте песме канона, за други и шести глас, песник се поново обраћа преподобнима.

Средином осме деценије XX века, Стефан Кожухаров указао је на још један параклис посвећен заједничком прослављању светитељског пара Симеон–Сава. Сачуван је у *Молебнику* из XVI века бугарске редакције.[7] Непознати састављач овога параклиса добро је познавао химнографске саставе посвећене светоме Симеону и светоме Сави посебно, као и оне посвећене њиховом заједничком прослављању.

Како у наслову параклиса стоји, свети Симеон и свети Сава овде се славе као „преподобни и богоносни оци наши и учитељи српски, Симеон мироточиви и светитељ Сава“.[8] Споменути параклис на почетку такође има заједнички тропар Симеону и Сави првога гласа (Иже топлыѧ ѕастѫпникы...). Канон који следи састављен је за други глас. После

[4] Ђ. Трифуновић, *Белешке о делима у Србљаку*, О Србљаку, Београд 1970, стр. 299.

[5] ПАРАКЛИСЬ ПѢВАЕМЫ ѡбщѥ пр[ѣ]п[о]добныи[ь] и б(о)гоносныиь ѡ(тъ)цеиь нашниі[ь] сѵмеѡноѵ и савѣ (МСПЦ Грујић З – I – 3, 1а).

[6] У параклису: канон[ь] пр[ѣ]п[о]добныи[ь] ѡбщи глас(ь) д҃. Код Теодосија (према препису у рукопису Хиландар 87, 196б-199б): канѡн[ь] ѡбщїи с(ве)тыиь ктїтороиь сръбскыи. сѵмеѡнѫ и мѵрото҃цоѵ. и с(вети)т(е)лю савѣ чоудотворцѫ...глас(ь) д҃.

[7] С. Кожухаров, *Един рядък случай на химнографска компилация в неизвестен параклис за Симеон Неман и Сава Сръбски*, Зборник историје књижевности, књига 10, Стара српска књижевност, Београд 1976, стр. 41–51.

[8] С. Кожухаров, *Един рядък случай на химнографска компилация в неизвестен параклис за Симеон Неман и Сава Сръбски*, стр. 44.

www.tezaurliturgic.ro

треће песме долази седалан гласа другога (Ѹвѣтилника тѧ ѧнѡгосвѣтла...). Иза шесте песме исписан је кондак гласа шестога (Ѹмѥѡнь съ савожѫ бл(а)жєныѧ...). После јеванђељског чтења долази стихира на „славу“ (Ѯа пр(ѣ)п(о)д(о)бныхъ ѡт(ь)ць ѧ(о)л(н)твь...) и стихира шестога гласа (Д(оу)ха с(вѧ)таго бл(аго)д(а)ть...). Иза канона нижу се четири стихире са стихиром „на славу“ осмога гласа. Све песме канона састављене су од по три тропара и завршног, богородичног тропара.

Како је истакао Стефан Кожухаров, химнографска дела Теодосија Хиландарца и у овом случају чине основу новог песничког састава. Непознати састављач је за нови канон узимао тропаре из *Службе светоме Симеону*, из првог канона четвртога гласа и другог канона осмога гласа, као и из *Службе светоме Сави*, такође из првог канона другога гласа и другог канона осмога гласа. „Позајмио“ је и седалан после треће песме, кондак и стихиру после шесте песме као и стихире којима завршава параклис.[9]

На крају рада Стефан Кожухаров доноси табеларни приказ свих тропара канона у параклису као и њихово место у Теодосијевим службама. Овај прегледан попис показује да је непознати састављач параклиса највише тропара преузео из два Теодосијева канона који су други по реду у службама и оба састављена за осми глас.

Састављач овог параклиса знао је за параклис са Теодосијевим заједничким каноном. Оба састава имају исти заједнички тропар првога гласа испред канона (који није Теодосијев) и исту катавасију.

*

Српско средњовековно рукописно наслеђе, будући да није у целини детаљно археографски обрађено, свакако чува непримећене преписе, нове редакције познатих дела, па чак и непознате саставе оригиналне српске средњовековне књижевности. Један такав састав, до сада непознати параклис светоме Симеону и светитељу Сави, предмет је овога рада.

Нови параклис светоме Симеону и светитељу Сави познат нам је у три преписа.

У Музеју Српске православне цркве под бројем 34 чува се рукописна књига величине 304x210 мм и обима 268 листова.[10] Недостаје јој неколико листова на крају и задња корица. Састоји се из укупно 34

[9] С. Кожухаров, *Един рядък случай на химнографска компилация в неизвестен параклис за Симеон Неман и Сава Сръбски*, стр. 43.

[10] Археографски опис у: *Опис рукописа манастира Крушедола*. Саставио Сава Петковић, Сремски Карловци 1914, стр. 48–51, стара сигнатура Ђ. V. 1. Посебну пажњу С. Петковић обратио је на опис садржаја требничког дела рукописа.

www.tezaurliturgic.ro

свешчице, означене бројевима од 1 до 34. Ознаке су исписане на средини доње маргине првог листа у свешчици. То нису првобитне бројчане ознаке свешчица. Данашњи бројеви свешчица дописани су накнадно, вероватно приликом оправке књиге. Истом приликом махом су одсечене старе ознаке. Сачувани су само бројеви св. 47 (по савременој фолијацији на страни 28а), 48 (на 36а), 52 (на 62а) и 53 (на 70а). Они су исписани у доњем десном углу ректо стране сваког првог листа у свешчици. Дакле, прва свешчица у књизи, која данас има три листа, првобитно није била означена бројем 1, већ бројем 43.

Прве 42 свешчице данас чине засебну рукописну књигу која се такође чува у Музеју Српске православне цркве под бројем 50. Континуитет ознака свешчица ова два рукописа први је уочио Димитрије Богдановић.[11] Исти аутор сврстава два кодекса међу Псалтире с последовањем и сагледава их као јединствену кодиколошку целину.[12]

Данашњи изглед листова сведочи да је рукопис број 34 био прилично оштећен. Претпостављамо да се књига, с обзиром на њену садржину, често користила у богослужењу. Оштећења су морала настајати и приликом њених бројних сеоба. Али, њени корисници и чувари имали су потребу да је сачувају. Књига је прошла најмање једну оправку.[13] Том приликом морала је да буде преповезана и листови опсечени. Неки листови су сечени до саме линије текста. Уместо оштећених маргина, како спољашњих

[11] Л. Церниħ, *Рукопис Стефана Доместика*, Библиотекар, број 1–2, година XX, Београд 1968, стр. 69.

[12] Д. Богдановић, *Инвентар ћирилских рукописа у Југославији (XI–XVII века)*, Београд 1982, стр. 91. Случај овог рукописа и унутар њега сачуваног параклиса св. Симеону и св. Сави доказује, још једном, да Псалтири с последовањем представљају неистражено благо старе српске писмености. Ови зборници својим богатим, непостојаним саставом и великим бројем сачуваних примерака заслужују темељну археографску и текстолошку анализу. Псалтири с последовањем се, у основи, састоје од молитвословља и химнографије неопходне за свакодневно одвијање богослужења, прилагођених циклусима покретних и непокретних празника, за обављање појединих чинова, али и за савршавање келијног молитвеног правила. Писани као свеобухватна основа за редовну молитвену праксу заједнице и појединца, они сведоче о измени поимања књиге у условима сужених стваралачких могућности почев од средине XV столећа, о њеном израженијем подређивању потребама састављача. О саставу Псалтира с последовањем, уп. Ђ. Трифуновић, *Азбучник српских средњовековних књижевних појмова*, 2. изд., Београд 1990, стр. 293–296; А. Јевтић, *Милешевски штампани Псалтир и значај Псалтира у животу српског народа*, Милешева у историји српског народа, ур. В. Ј. Ђурић, Београд 1987, стр. 205–219, посебно стр. 207. О ширини заступљености ове врсте кодекса сведочи чињеница да је Димитрије Богдановић у *Инвентару* прикупио податке о 135 рукописних књига овог типа насталих до краја XVII века само на тлу некадашње Југославије. Упоредо је у употреби био и неизвестан број примерака десет штампаних издања Псалтира с последовањем, објављених између 1495. и 1638. То је чак четвртина издања старог српског штампарства, које није дало ниједан Псалтир без последовања!

[13] Л. Церниħ, *Рукопис Стефана Доместика*, стр. 69.

www.tezaurliturgic.ro

тако и унутрашњих, „здравом“ делу листа додаване су лепљењем нове „маргине“ у виду трака од хартије.

Засебно посматран, рукопис МСПЦ 34 представља Зборник особене садржине. Чине га зборник параклиса (1а–61б), требник (62а–161б) и типик светога Саве Јерусалимског (161б–268б). На почетку прве садржинске целине исписана је *Служба акатисту Пресветој Богородици*, а за њом се ниже чак 14 параклиса. Они су посвећени Исусу Христу, Пресветој Богородици, бестелесним силама, св. Јовану Претечи, св. апостолима Петру и Павлу, св. пророку Илији, св. Стефану Првомученику, св. Георгију, св. Димитрију, св. Јовану Златоустом, св. Николи, св. св. Симеону и Сави, св. Јефрему Сирину и св. Луки.

Луција Церниħ је с посебном пажњом посматрала начин исписивања слова основног текста и иницијалних слова у рукописима број 34 и 50. Уочивши да блок текста у обе рукописне књиге има исту структуру са изразитим индивидуалним обележјем, утврдила је да их је исписала једна рука.[14]

Оба кодекса су писана српским канцеларијским брзописом. То може да чуди, будући да су овим типом писма до краја XIV века превасходно исписивани дипломатички садржаји, а књижевни једино по изузетку.[15] Штавише, кроз читаву прву половину XV века у српским владарским канцеларијама доследно је негован полуустав. До привременог повратка употребе канцеларијског брзописа дошло је тек у канцеларији деспота Лазара Бранковића.[16]

Како записи у рукописима МСПЦ 34 и 50 не пружају никакав податак о личности преписивача, месту и времену њиховог настанка, Луција Церниħ је у „откривање“ писара кренула користећи метод атрибуције. Корисне податке у повезивању рукописних књига пружио је и изглед иницијалних слова као и начин њиховог обликовања.

У овом случају, посебно су била важна два типа иницијала. Издвојени су прво крупни иницијали које је илуминатор или писар обликовао преплетом траке (на пример, иницијал Б у МСПЦ 50 на стр. 1а). Други тип, уска иницијална слова са крупним тачкама, нарочито на тањој линији, лако је уочити на страницама обеју књига. Оба типа иницијалних слова Луција Церниħ уочила је и у рукопису број 103, такође из збирке Музеја Српске православне цркве. Ова књига, *Житије и слова Јована Златоустог и други састави*, писана је полууставом и има запис са именом писара исписан брзописом.[17]

---

[14] Л. Церниħ, *Рукопис Стефана Доместика*, стр. 61–83.

[15] Д. Богдановиħ, *Развој ћирилског писма у Србији до XV века*, Студије из старе српске књижевности, Београд 1997, стр. 158–159.

[16] G. Čremošnik, *Srpska diplomatska minuskula*, Slovo, knjiga 13, Zagreb 1963, стр. 128.

[17] МСПЦ 103, 416а.

www.tezaurliturgic.ro

Захваљујући изврсно примењеном методу атрибуције и овом запису, знамо да је и обимни *Псалтир с последовањем* у две књиге дело Стефана доместика. Тако се данас, у рукописној збирци Музеја Српске православне цркве чувају три рукописне књиге које је исписао Стефан доместик, све вероватно у Смедереву, у шестој деценији XV века.

Главни део текста оба тома *Псалтира с последовањем* (МСПЦ 50 и МСПЦ 34) Стефан доместик је исписао канцеларијским брзописом. Стиче се утисак да је за исписивање ових обимних рукописа он користио своје, „лично“ писмо. Тек поједине речи и реченице, нарочито одмах после наслова, исписивао је и полууставним писмом (74а, 77а, 85б, 111а). За наслове и иницијале користио је калиграфски устав.

Општи изглед брзописног текста открива веома даровиту руку писара. У сваком реду, вешта рука је исписивала низ усправних (уздужних) и танких линија слова, а онда им додавала петље квадратног облика. Усправне линије остављају утисак издужености слова. Смена усправних и водоравних линија слова тече складно. Делове неких слова писар сигурним потезом слободно исписује у простор изнад или испод замишљених линија реда.

Посебну пажњу привлачи начин лигатурног спајања слова. Нарочито је занимљиво спајање са словом ѡ. Поред очекиваних лигатура (г+ѡ), Стефан има и оригиналних решења. Тако слово ѥ прво испише широко и положено, а онда споји са ѡ. И за натписана слова Стефан има карактеристичан потез (слово р пише у два потеза, г је положено и једнопотезно са петљом на крају стабла слова).

Стефан је, вероватно, исписивао и иницијале, али није био и илуминатор рукописа. На појединим страницама остављао је празан простор (МСПЦ 50, 1а) који је, претпостављамо, намењио илуминатору за његов рад.

Слепи деспот Стефан Бранковић понео је ове књиге, заједно са *Минхенским псалтиром* и још неким рукописима из библиотеке свога оца деспота Ђурђа, када је напустио Смедерево 1458. године. Драгоцени рукописи делили су судбину свога деспота. Сеоба по Балканском полуострву на неко време била је прекинута боравком у Италији где је Стефан, уз дворац имао и скромну придворну цркву. Заједно са Стефановим моштима, књиге су преко немачке царевине и угарског краљевства донете у Срем. До другог светског рата чувале су се у манастиру Крушедолу, задужбини Стефановог старијег сина, деспота Максима Бранковића.

Рукописи бр. 50 и 103 имају записе који потврђују да су били део библиотеке деспота Максима Бранковића у Крушедолу.[18] Можда је исти запис имао и рукопис број 34, али њему данас недостају последњи листови где су, у друга два рукописа, исписани записи.

[18] *Опис рукописа манастира Крушедола*, стр. 16 и 154.

www.tezaurliturgic.ro

Поред тога што је био доместик, Стефан је био и један од најобразованијих и највичнијих писара у Деспотовини Бранковића. О обимном преписивачком раду сведочи велики број сачуваних страница исписаних Стефановом руком. Свака књига коју је исписао имала је важну улогу у културном и црквеном животу у последњим годинама самосталности српске државе.

Стефан је преписивао књиге за синове деспота Ђурђа Бранковића. *Шестоднев Јована Златоустог*, писан је за Гргура и данас се чува у рукописној збирци манастира Хиландара под бројем 402. Већ поменути зборник из збирке Музеја Српске православне цркве број 103, *Житије и слова Јована Златоустог и други састави*, писан је за Лазара Бранковића. Рукописе број 50 и 34 Стефан је могао да испише како би били саставни део основне црквене библиотеке Благовештењске цркве у Смедереву, новоподигнуте митрополијске катедрале, владарског гробног храма и почивалишта моштију св. апостола Луке.[19]

У рукописној збирци Народне библиотеке Србије под бројем 682 чува се рукописни фрагмент обима 15 листова. Према воденим знацима, хартија је из последње деценије XVI века или самог почетка XVII века.[20] Од старих ознака свешчица сачувана је само она која је некад обележавала 76. по реду у књизи. Данас је на 5а страни, на средини доње белине, исписана бројна ознака првог листа ове свешчице, а на 10б страни, на средини доње белине, налази се ознака за крај исте свешчице. Сачувани листови, очигледно су некада били део обимног рукописа.

У рукописном фрагменту издвојили смо три састава, сваки само делимично сачуван. *Параклис светим апостолима Петру и Павлу* (1а-4б) сачуван је од шесте песме, затим седма, осма и девета песма и почетак прве стихире четвртог гласа после канона. Потом следе четврта и пета песма канона свакодневног за монахе шестога гласа (5а-8б) и део *Параклиса светоме Симеону и светитељу Сави* (9а-15б).[21]

Текст *Параклиса светоме Симеону и светитељу Сави* пратимо од почетка прве песме канона до пред крај трећег тропара у трећој песми. Већ на следећој страни (11а) исписан је део првог тропара четврте песме

[19] Пажњу привлачи чињеница да требнички део рукописа МСПЦ 34 почиње Чином освећења храма (62а-73б). О цркви Благовештења, уп. М. Поповић, *Ка проблему средњовековних цркви смедеревског града*, Старинар, нова серија, књига L, 2000, Београд 2001, 201–217.

[20] Р. Станковић, *Приновљене рукописне књиге Народне библиотеке Србије. Водени знаци и датирање*, Археографски прилози, 18, Београд 1996, стр. 262.

[21] Радећи на опису рукописних књига из Приновљене збирке Народне библиотеке Србије, најпре смо сазнали за овај препис новог параклиса светоме Симеону и светитељу Сави. Овом приликом изражавамо захвалност Татјани Суботин-Голубовић, ванредном професору на Филозофском факултету у Београду, која нам је скренула пажњу на рукописни зборник број 34 из збирке Музеја Српске православне цркве.

www.tezaurliturgic.ro

канона. Рукопису овде недостаје један лист где је био исписан завршетак треће песме, кондак и почетак четврте песме канона. Кондак гласа трећега и припело гласа шестога исписани су после шесте песме канона. Текст параклиса сачуван је до краја седме песме. Све сачуване песме канона имају по три тропара и катавасију на крају.

Библиотека Матице Српске под бројем Рр II 23 чува *Псалтир с последовањем*, веома обиман рукопис малога формата. Рукопис је сачуван готово у целини. Књига је састављена од 64 свешчице, те има преко 500 листова. Писана је на хартији са воденим знацима с почетка XVII века.[22]

Псалтир с месецословом овде заузима скоро трећину рукописа. На око 100 крајњих листова исписани су часослов и скраћени октоих. Посебну садржинску целину чине акатисти, канони, канони молабни, параклиси и молитве за разне потребе исписани на преко 200 листова.

Овако обимни псалтири с последовањем малога формата често су се преписивали, нарочито од краја XVI па кроз цео XVII век. Само на подручју бивше Југославије до нас је дошло двадесетак оваквих књига насталих на прелазу два века. По саставу, као и времену настанка, рукопису МС 23 доста је сличан рукопис број 352 из рукописне збирке Народне библиотеке Србије.[23] Обе књиге садрже псалтир, месецослов, неколико параклиса, часослов и скраћени октоих.

Три састава у рукопису НБС 682, сачувана делимично, исписани су истим редоследом и у рукопису МС 23. Оба рукописа, писана у приближно исто време, приближно су и истог формата. Претпостављамо да су сачувани листови из Народне библиотеке Србије некада били део *Псалтира с последовањем*, сличног оном који се данас цео налази у рукописном фонду Библиотеке Матице Српске.

Параклис светоме Симеону и светитељу Сави (326б-332б) исписан у рукопису из збирке Библиотеке Матице Српске најмлађи је до сада познати препис овог састава.

На почетку параклиса налази се заједнички тропар четвртога гласа.[24] Очекивано, за њим следи канон светоме Симеону и светитељу Сави осмога гласа. Свака песма канона има по три тропара и завршава се катавасијом. После треће песме канона исписан је кондак. Тако је и после шесте песме, где после кондака трећега гласа долази и припело.

---

[22] *Ћирилске рукописне књиге Библиотеке Матице Српске*, књига 4, Псалтири, Нови Сад 1993, стр. 53–58.

[23] Љ. Штављанин-Ђорђевић, М. Гроздановић-Пајић, Л. Церниħ, *Опис ћирилских рукописа народне библиотеке Србије*, Београд 1986, стр. 247–249.

[24] Реч је о заједничком тропару првога гласа који се налази у саставу старија два параклиса. У овом препису он је гласа четвртога.

www.tezaurliturgic.ro

*

Смедеревски препис *Параклиса светоме Симеону и светитељу Сави* има најсложенију структуру. На самом почетку исписан је заједнички тропар првога гласа (Иже топлије заступники...). Иза треће песме долази кондак за осми глас (Миро држанија и мирских красот...). После шесте песме нижу се кондак трећега гласа (Симеон данас са Савојy блаженим...), прокимен седмога гласа, јеванђељско чтење, стихира „на славу“ другога гласа (За преподобних молитав милостиве...) и припело шестога гласа (Васија данас преславно...). Овај препис има и четири стихире четвртога гласа после канона.

На самом почетку смедеревског преписа, пре заједничког тропара, затим испред канона, после треће и шесте песме канона и на крају параклиса исписана су упутства за ђакона или јереја.

У сва три преписа параклиса испред првог тропара у свакој песми, одмах после ирмоса, исписано је у самом тексту или на белинама: *симеоне и саво светитељу молите бога о нас*. Тако све песме канона почињу истим обраћањем и завршавају се истом катавасијом.

Заједнички тропар првога гласа исписан је у смедеревском препису, као и у препису параклиса из Библиотеке Матице Српске. После треће песме канона оба преписа имају исти кондак. Претпостављамо да се заједнички тропар као и поменути кондак налазио и у препису из збирке Народне библиотеке Србије.

После шесте песме у сва три преписа исписани су исти кондак трећег гласа и припело шестог гласа. Само у смедеревском препису после шесте песме, а иза кондака исписана је стихира „на славу“ другога гласа.[25]

Стихире после канона има само смедеревски препис параклиса.[26]

Писари три преписа су за обележавање појединих гласова или гласовних група изналазили различита ортографска решења. Употреба прејотованих вокала чешћа је у смедеревском препису него у два млађа. Смедеревски писар групе *ије*, *оје* и *аје* обележава са нѥ (плѣтьскнѥ 51а, 7р оздо), оѥ (своѥ 50б, 9р оздо, всакоѥ 51а,2р оздо) и аѥ (ѡбл(а)гѡѹхаѥшн 50б, 7р оздо). За обележавање истих група у друга два преписа у употреби су нє, оє, ає (своє МС 23, 327а, 4р озго; ѡбл(а)гоѹхаєшн НБС 682, 9а, 9р озго).

Употреба слова ѡ, ы такође је чешћа у смедеревском препису параклиса. Писар овог преписа је много доследнији и у писању слова ѣ.

У смедеревском препису нарочиту пажњу привлачи употреба високога јера. Ово слово писар готово доследно исписује у предлозима вѣ, кѣ, сѣ (вѣ нѥн 51б, 5р оздо; кѣ внѣшнѥн 51а, 11р оздо; сѣ вѣрою 50б, 1р озго), кад пише вокално р или л (скрѣбн 51а, 2р оздо; дрѣжанїа 51б, 9р озго), у

[25] Иста ова стихира исписана је и у Параклису из збирке Радослава М. Грујића и у Софијском параклису.

[26] Завршетак параклиса у НБС није сачуван.

www.tezaurliturgic.ro

префиксима вѣ-, сѣ-, вѣс-, вѣз- (вѣселив се 51б, 10р озго; сѣхранити 51б, 15р озго; вѣсхвалѩемь 54а, 11р оздо; вѣзиграніа 51а, 12р озго) и у облицима заменица вѣсь, вѣсакь (вѣси 51б, 1р озго; вѣсако 51б, 1р озго).

Облици двојине, најчешће у непосредном обраћању светитељима више се чувају у смедеревском препису.

*

Све три јектеније у параклису доста су опширне, нарочито прва, исписана испред канона, и друга, после треће песме канона. Прва јектенија почиње уобичајеним прозбама за појединца. Верни се са свештенослужитељима кроз параклис моле за његово здравље, спасење и отпуст грехова, вољних и невољних. У јектенији после треће песме нижу се молитвени позиви за избављење појединца од сваке невоље, за излечење од сваке болести, телесне и душевне. Осим за појединца, параклис је могао да се служи и ради добробити заједнице, и то неког града, читавог краја или одређене манастирске обитељи (у целини или само оних монаха који су на путу).

За састављање *Параклиса светоме Симеону и светитељу Сави*, непознати састављач је преузео тропаре из четири химнографска састава Теодосија Хиландарца. То су *Служба светоме Симеону* (тропари другог канона за осми глас), *Служба светоме Сави* (исто тропари другог канона за осми глас), *Заједнички канон Симеону и Сави четвртога гласа* (кондак трећега гласа после шесте песме) и *Заједнички канон Христу Спасу, Симеону и Сави* (један тропар). Највећи број тропара, око две трећине, преузет је из *Службе светоме Симеону*.

Канон у новом параклису састављен је за осми глас, баш као и други канон из *Службе светоме Симеону* и други канон из *Службе светоме Сави*. За састављање прве песме новог канона, песник је узимао само тропаре из првих песама Теодосијевих канона, и тако редом до девете песме. Теодосијеве тропаре састављач новог параклиса доследно је преузимао. Није уносио нове речи нити нове склопове речи, а није ни мењао ред речи у колону.

У најстаријем, Грујићевом као и у Софијском параклису светоме Симеону и светоме Сави иста је катавасија. Песник се у катавасији овој свештеној двојици обраћа као преподобним оцима.[27] Они су „топли предстатељи“ којима се моли за спас од несрећа уопште.

Непознати састављач Смедеревског параклиса изабрао је за катавасију пети тропар из прве песме другога канона у *Служби светоме Си-*

[27] Истакли смо да су у наслову оба ова параклиса свети Симеон и свети Сава „преподобни и богоносни оци наши“.

www.tezaurliturgic.ro

меону. Супротставивши два честа симбола средњовековне химнографије, светлост и таму, Теодосије је у овом тропару истакао заслуге оца и сина, за живота им, у просвећењу свога рода. Симеон и Сава доносе светлост праве вере, они су победници над мраком јереси. Зато су њихове молитве једини прави пут ка избављењу рода од *поган находа и васакоје скрби*.

Заједнички светитељски лик Симеона и Саве као просветитеља, односно учитеља праве вере и молитвених заступника свог народа, у Смедеревском параклису додатно је уобличен у кондаку после 3. песме канона. Ту се истиче њихово одрицање од власти и световних лепота и селидба у атонску пустињу, као предуслов привођења Срба Христу. Они су предводили своје стадо са смирењем, као светилници праве вере, а и сада се моле да оно остане у Христовој љубави. Слично се понавља и у кондаку после 6. песме канона, као и у завршним стихирама после канона, где величање двојице светитеља достиже врхунац.

Појединачно, стиче се утисак да је већа пажња посвећена чудотворењима, него начину живота двојице светих. У кондаку после 6. песме канона каже се да је Симеон „међу преподобнима мироточац“, а Сава „међу светитељима чудотворац“. Скоро сви тропари посвећени св. Симеону истичу чудотворно дејство његових мироточивих моштију, уз два помена појаве, такође мироточивог лика на зиду (5п,2т; 7п,3т). Код Саве се, од чуда почињених за живота, издвајају зазивање мироточења Симеонових моштију (5п,1т), чудо са мађарским краљем (5п,3т) и оживљавање брата (6п,2т).

Као чудима осведочени Божији угодници, они молитвама заступају свој род пред Христом и моле се за његово избављење од сваке невоље (заједнички тропар), од животних мука и вражијих замки (1п,3т), од наиласка незнабожаца и сваке недаће (катавасија), од најезде страних народа (4п,2т), од подизања противника и сваке злобе (8п,2т).

Све параклисе Симеону и Сави повезује химнографско дело Теодосија Хиландарца јер је у основи сваког од њих. Састављачи параклиса су преузимали цео канон Теодосијев, или чешће краће песничке форме, стихире, тропаре и кондаке. Сви параклиси почињу заједничким тропаром првога гласа, док је после шесте песме канона увек исти кондак трећега гласа. Заједнички кондак иначе је део *Заједничког канона за четврти глас* Теодосија Хиландарца, где је такође после шесте песме. Тропар и кондак су се заједно често преписивали. У богослужбеној употреби они су остали до данас. Свакога дана на литургији, осим на дванаест Господњих празника, у Хиландару се поју управо заједнички тропар и кондак.[28]

[28] Ђ. Сп. Радојичић, *Заједнички тропар и кондак Симеону Немањи и Сави од старог српског књижевника Теодосија*, Зборник Матице Српске за књижевност и језик, књ. 3, Нови Сад 1956, стр. 160–161.

www.tezaurliturgic.ro

Више параклиса светоме Симеону и светитељу Сави, из различитих времена, сведоче о трајној потреби да се они заједно славе и да им се народ саборно моли. Параклиси свештеној двојици могли су се служити и у манастирским и у парохијским црквама, када год је постојала посебна потреба да се српски народ у црквеном сабрању обрати овим светитељима за помоћ. Јер, заједничке молитве у несвакидашњим приликама (болести, опасност од ратних страдања, напади освајача) најснажније се изражавају баш у параклисима. Народ се молитвено обраћа својим заступницима у небеској хијерархији са покајничком свешћу о појединачном, личном греховном животу, колико и о колективном посртању, као узроцима недаћа које су га снашле.

Параклиси светоме Симеону и светитељу Сави прави су пример особеног односа писаца према овој врсти химнографског дела. Поетика параклиса дозвољава песничку слободу у виду избора тропара и њиховог комбиновања у нову песничку целину. Он не „обавезује“ као служба светоме. Кад се јави посебна потреба да се једном светитељу поје параклис, на било ком месту, у било које време, химнограф не мора да саставља нове стихире и тропаре. Он може да их преузме из састава који су већ у богослужбеној употреби (служба, па и већ постојећи параклис). Избор стихира и тропара никада није насумичан. Њихово компоновање у нову садржинску целину рађа се из потреба историјског тренутка. У нашем случају, то је стање најнепосредније угрожености српске деспотовине турским освајањима.

Текст *Параклиса светоме Симеону и светитељу Сави* доносимо према Смедеревском препису Стефана доместика. У напоменама доносимо „разночтења“ која смо издвојили поређењем са фрагментарно очуваним преписом из Народне библиотеке Србије број 682 и са преписом у *Псалтиру с последовањем* из Библиотеке Матице српске број 23. У издању смо сачували и пренели изворни правопис. Скраћене речи означене титлом разрешили смо помоћу полукружних заграда, а оне без титле помоћу угластих. Надредна слова смо спустили у ред. Тачке и запете су као у изворнику. Све стиховне целине у издању смо означили новим пасусом.[29]

Миланка Убипарип
Владан Тријић

[29] Уз издање параклиса доносимо још два прилога. Прилог први: упоредни преглед структуре параклиса према преписима МСПЦ 34, НБС 682 и МС 23. Прилог други: почеци тропара у Смедеревском параклису преузети из Теодосијевих химнографских дела (по читању). Скраћенице: ССи – Служба светоме Симеону, ССа – Служба светоме Сави и Зк – Заједнички канон.

www.tezaurliturgic.ro

ПАРАКЛИС(Ь) С(ВѢ)ТѲМѪ СЇМЕѲНѪ И С(ВѢТИ)Т(Ѣ)ЛЮ САВѢ. поп(ь). бл(аго)с(ло)вень б(ог)ь нашь. ꙗы же начинаемь. С(ве)ты б(ожѫ)е гѯ(н) слава. и н(ы)нꙗ. прѣс(ве)таа тронце г(оспод)и поꙗ(н)лѹн. гѯ(н). Слава. и н(ы)нꙗ ѡт(ь)че нашь. г(оспод)и поꙗ(н)лѹн. ві҃ Слава. и н(ы)нꙗ. прїидѣте поклонниꙗ(ь) се гѯн. таже ѱалѡмь рі҃в. г(оспод)и ѹслиши ꙗ(о)л(н)твѹ ꙗою. таж(е), б(ог)ь г(оспод)ь.

трѡп(арь) глас(ь) . а҃ .[30]

Иже топлые ѕастѹпники, вь скрьбѣхь пр(н)сно иꙗѹще. Сїмеѡна б(о)гѡноснагѡ. и савѹ прьвос(ветн)т(е)лꙗ. [31]припадѣмь кь нима сь вѣрою[2]. ꙗко да ꙗ(о)л(н)твами ихь ѡт[ь] напастеи ѡѕбавлꙗемїи. по дльгѹ бл(а)гѡвѣрно сп(а)са и б(ог)а прославимь г(лаго)люще слава даб҃шоѩ ви крѣпость. Слава прославльшоѩ ви чюд[е]сн. Слава ѡѕбавлꙗющоѩ нас(ь) ѡт[ь] скрьбеи ꙗ(о)л(н)твами вашими:~

вѯ(н) слава и н(ы)нꙗ.

бо(городичьнь).

Иже твоюѕастѹплюнїе стежав҃ше прѣчиста[32]. и твоими ꙗ(о)л(н)твами ѡт[ь] бѣдь ѡѕбавлꙗемїи. кр(ь)стѡꙗ(ь) с(ы)на твоюгѡ вь ѕдѣ хранимїи, по дльгѹ те вьси бл(а)гѡчьстно величаемь:~

таже, аще ѥс(ть) дїаконь. аще л(н) нѣсть дїакона. г(лаго)лѥть ѥреи.

Поꙗ(н)лѹн нас(ь) б(ожѫ)е по велицѣи ꙗ(н)л(о)сти твоюи. ꙗ(о)лиꙗ҃ ти се ѹслыши ни и поꙗ(н)лѹн.

люд(н)ю. г(оспод)и поꙗ(н)лѹн, гѯ(н).

Еще ꙗ(о)л(н)ꙗ҃ се о рабѣ б(о)жїемь ими(е) р(ѣкь). о ꙗ(н)л(о)сти. о животѣ. о ѕдравїи. о сп(а)сенїи. о ѡт[ь]пѹщенїи грѣхѡв(ь). и о ѥже простити се ѥмѹ вьсако прѣгрѣшенїе волною и неволн҃ое, рьцѣмь вьси г(оспод)и ѹслыши ни и поꙗ(н)лѹн. лю д(н)ю г(оспод)и поꙗ(н)лѹн . ѩ҃ . таж[е] ѥреи вьѕглаш(енїе). ꙗко ꙗ(н)л(о)стив҃. люд(н)ю аминь. аще л(н) ꙗ(о)лиши се ѡ братїи плавающои. или вь пѹт҃ходещих[ь]. аще ли хощеши пѣти параклись градѹ или ѡбитѣли вь нюи же живеши ѡт[ь] напасти приключ҃ши се ю. аще л(н) ꙗ(о)лиши се о ѕемли и о градовехь. ищи вь начелѣ параклиса х(ристов)а

таже. ѱалѡм(ь) н҃ . поꙗ(н)лѹн ме б(ожѫ)е.

таж[е] канонь с(ве)тѡмѹ сїмеѡнѹ и с(ветн)т(е)лю савѣ. глас(ь) н҃ пѣс(ьнь) а҃

їрмос(ь). посѣченїи несѣкомаг(о)[33]

сїмеѡне и с(ве)т(нте)лю саво ꙗ(о)лите б(о)га о нас(ь):[34]

Б(о)госвѣтла свѣтил҃ника познахѡꙗ(ь). Свѣтѡꙗ(ь) б(о)гѡраѕѹмїа люд[и] своюе сїмеѡне ѡт(ь)че ѡѕарив҃ша. и т҃мѹ ѥресн ѡт[ь]гнав҃ша прьвѣю. и(ы)нꙗ же ꙗирѡꙗ(ь) ꙗощен твоих[ь] сихь ѡбл(а)гѡѹхаюши. тѣмь свѣтоносноѹю ти паꙗеть праѕнѹемь : ~

Рака ꙗощен твоих[ь] сїмеѡне. кладен҃ць ꙗави се исцѣлнїа. истачае ꙗиро бл(а)гѡѹханїа. ими҃же ср[ь]дце ꙗое ѡпы ꙗ(о)лю ти се, бл(а)гѡѹханїе покаѕѹю х(рист)ѹ. и ѹмь ꙗои ѡб҃в(е)сели. твою свѣтоносноѹю паꙗет[ь] вьспѣвати : ~

[30] У БМС 23 овај тропар је гласа четвртог.

[31] Нема у БМС 23.

[32] У БМС 23 прѣнепорочнаа.

[33] У БМС 23 после ирмоса следи сѵꙗеѡне и саво с(ве)т(нте)лю ꙗ(о)лите б(ог)а ѡ нас(ь).

[34] Исписано на левој белини, уздуж.

www.tezaurliturgic.ro

сл(а)ва

Ѝнѡгѡ ꙗко кь х(рист)ꙋ имꙋще дрьзновенїе. ѡт[ь] бѣдь житенскыхь[ь] м(о)л(н)м се, и ѡт[ь] сѣтїи вражїихь нась избавите ѡблькчающа брѣме грѣхь нашихь[ь] м(о)л(н)твами си. Сїмеѡне б(о)гѡносе и саво с(ве)щенне х(рист)а м(о)л(н)та :~

и н(ы)нꙗ

Иже ѡт[ь] земле до н(е)б(е)сь дош[ь]дьши, лѣствица сказа се ꙗковꙋ. ѥюже б(ог)ь чл(овѣ)кѡм(ь) ꙋподоби се. бл(аго)с(ло)венаа прѣч(и)стаа неизр(е)ченно чюдо. и недоꙋмѣваемо видѣнїе. сп(а)сан к тебѣ прибѣгающеѥ.

Катавасїе

Ꙗко двѣ свѣтилѣ вѣрою люди своѥ просвѣтивша. чюдесными блистанїи слова проповѣданїемь. мракь ѥресн ѡт[ь] нихь ѡт[ь]гнавше. и н(ы)нꙗ погань находа и вьсакоѥ скрьби м(о)л(н)твами си сава и сїмеѡне снхь избавита :~

пѣс(ьнь) г҃ їримос(ь)

[35]Тобою х(рист)е н(е)б(е)са ꙋтврьждаема вьса слово б(о)жїе и сила. и исповѣдꙋеть славꙋ вьседѣтелнїѥ рꙋкы твоѥе творенїе. нѣст бѡ с(ве)та пач(е) тебе г(оспод)и[6] :~

Сїмеѡне и с(вети)т(е)лю сав[о][36]

Бестр(а)стїа любѡвїю пострѣкаемь. пльтьска вьзиграниа исꙋшил(ь) ѥси. д(оу)шꙋ же б(о)ж(ь)ствьнїими сїанїи просвѣтив си и наимь ꙋбѡ свѣта разꙋмнагѡ. Саво ѡт(ь)че ꙋлꙋчити моли се :~

Ѱалѡм(ь)скы ꙗко фїнизь вѣрою. Сїмеѡне кь х(рист)ꙋ процвьль ѥси. и ꙗко кедрь бл(а)гѡч(ь)стїемь чеда твоꙗ ѡт(ь)че ꙋмнѡжиль ѥси. и мѵрѡм(ь) мощїи твоих[ь] ꙋмащан. твою паметь любѡвїю поющихь :~

сл(а)ва

Вьсѣхь красныих[ь] мира чювствїа прѣш[ь]дь. сьмыслоиь ѡт(ь)че б(о)гѡмꙋдрыим(ь). кь вишнѥи жизни ꙋмоиь прѣложив се. идеже сь агг(е)ли в(е)селиши се. и мѵра твоѥгѡ источникь. люди своѥ радости напльнꙗеши :~

и н(ы)нꙗ

М(а)ти б(о)жїа пр(ѣ)ч(и)стаа. бл(аго)с(ло)венаа и прѣнепорочнаа. д(оу)ши моеи стрꙋпи исцѣли и стр(а)сти пльтьскиѥ. и ꙋмири ꙋмь мои ѡт[ь] всакогѡ врѣда. и ѡт[ь] вражїе ме напасти изми вл[а]д[ы]ч[и]це : ~

катавас[на] ꙗко двѣ: ~

таже дїакѡн(ь). аще ли несть дїакона. г(лаго)лѥть ієрен.

Поми(н)лꙋи нас(ь) б(ож)е по велицѣе м(и)л(о)сти твоѥи м(о)л(и)м(н)ти се ꙋслыши ни и поми(н)лꙋи. людїе. г(оспод)и поми(н)лꙋи. гш(и).

Еще м(о)л(и)м се г(оспод)ꙋ б(ог)ꙋ нашемꙋ избавитї раба своѥгѡ. им(е) р(ѣкь). ѡт[ь] всакоѥ скрьби. и гнѥва. бѣди и нꙋжде и ѡт[ь] всакоѥ болѣзни. д(оу)шевниѥ и тѣлесниѥ. и простити ѥмꙋ вьсако прѣгрѣшенїе. Волноѥ и неволноѥ. рьцѣмь вьси г(оспод)и ꙋслыш(и) ни. и поми(н)лꙋи. люд[и]ѥ. г(оспод)и поми(н)лꙋи . ѿ . таж[е] ієрен. ꙋслыши ни б(ож)е. людїе амин(ь). аще л(и) м(о)лиши се о братїи плавающои или вь пꙋтходещих[ь]. аще ли хощеши пѣти параклис(ь) градꙋ или ѡбитѣли вь ниѥ же ж

[35] Нема у БМС 23.

[36] У БМС 23 сѵмеѡне и саво с(ве)т(ите)лю м(о)лите б(ог)а о нас(ь).

www.tezaurliturgic.ro

нвеши ѡт[ь] напасти приключши се ѥн. аще ли м(о)лиши се о ѕемли и о градовех[ь]. ищи вь начелѣ параклиса х(ристо)ва. и сїе да вѣси любѡ комѹ поѥшь параклисъ. да г(лаго)лѥть с(ве)щенїникь вьѕглашенїе на четврьтѣи пѣсни. ѹслыши ни б(ожѣ)е.

таж[е] кѡ[н]д[акь] гл(а)с(ь) н҃ [37]

Ѥ҃народьжанїа и мирскых[ь] красоть. ꙗко сьнїа льстеща ѡставивъ. и вь афѡна пѹстини сь с(ы)ноль вьселив се. идеже славное стадо г(осподе)ви сьбравша имѫже вьсесвѣтла свѣтилника ꙗвиста се. смѣренїемь прѣходеща. и сихь просвещающа. тѣмѫже сь любѡвїю вьсхвалꙗюще величаемь. исходнѹю вьсес(ве)тѹю вашѹ памѧть м(о)леш(е) се. б(о)гѡносная ѡт(ь)ца сава и сїмеѡне, м(о)лите х(рист)а б(ог)а паствѹ вашѹ [38]вь мирѣ[9], сьѹхоль любве сьхранити : ~

пѣс(ьнь) .д҃.

ірмѡс(ь). ѹслышах[ь] г(оспод)и слѹхъ твои и ѹбоꙗх се :~

Авраамѹ странїнопрїѥтїемь п[о]дѡбе се. и ісѡва м(и)л(о)стивїное нищелюбїемь подражае. ѡко слѣпїнмь, и нога хромьмь сїмеѡне. ѡт(ь)ць сирїнмь и вьсѣмь милованїе ꙗви се. и паче сихь ѥзешнѣиша вьѕискаль ѥси : ~

Просвещаемїи бл[а]г[о]д[ь]тїю кр(ь)ста твоѥгѡ. с(ве)тїи твои вл[а]д[ы]кѡ. странѹ людїи своих[ь] тебѣ верою приведоше с(ы)нь сь ѡт(ь)цемь, сава и сїмеѡнї б(о) гѡмѹдрьнїи. ихже молитвами сп(а)си ѥ, ѥзикь[39] находа. поющїихъ, силѣ твоѥи слава м(и)л(о)срде : ~

сл(а)ва

Юноше сьврьненїе вьѕлюбивь. бѡгатьсво своѥ[40] нищїимь раѕдавь. ц(а)р(ь)ство ѡставивь х(рист)ѹ послѣдовал(ь) ѥси. тѣмже на н(е)б(е)сехъ [41]скровище тебѣ[12] дароваль ѥс(ть). ѡт[ь]нѹдѹ же бѡгатно мѵро сїмеѡне истачаѥши : ~

и н(ы)нꙗ

Новь ꙗкоже мѡѵси ꙗвьлї се. ѹстронль ѥси ꙗко ѡн(ь) скѵнїю вь пѹстини. вь гѡрѣ с(ве)тѣи ѡградѹ. юже прѣвьѕрастил(ь) ѥси трѹдь твонхь поти. И вьѕложил(ь) ѥси б(о)жїи м(а)тери. юже и сьхранꙗи къ г(оспод)ѹ сь нѥю м(о)л(и)твами : ~

катавас(на) ꙗко две свѣтилѣ : ~

пѣс(ьнь) . ѥ҃ .

ірмѡс(ь). Вьскѹю ме : ~[42]

Старцѹ с(ве)томѹ си ѡт(ь)цѹ. вь животѣ ѥгѡ послѹшливь быс(ть), ѹмьр же ѡнь и вь гробѣ, тебе ѥдиногѡ послѹшаль ѥс(ть). мѵро бѡ ѥгѡ мнѡгыми просило[43], и неполѹчаемо. твоим(ь) ѡт(ь)че посланїемь. ѡбилїно людемї си сїѥ источиль ѥсть : ~

Слышахѡм(ь) твоꙗ дивна прьвѣѥ, Слави и ц(а)р(ь)ства прѣѡбидѣнїе. прѣславнаа н(ы)нꙗ видим(ь) сїмеѡне чюд[е]са. стѣнописанїное бѡ твоегѡ ѡбраѕа п[о]добїе, ѡт[ь] сѹхагѡ вара. мощем[ь] п[о]добно мѵро истачающеѥ : ~

[37] У БМС 23 није назначен глас за кондак.
[38] Нема у БМС 23.
[39] У БМС 23 ѡт[ь] ѥзикь.
[40] Нема у БМС 23.
[41] У БМС 23 тебѣ скровище; у НБС 682 скровище.
[42] У БМС 23 после ирмоса следи сѵмеѡне и саво с(ве)т(нте)лю м(о)лите б(ог)а.
[43] У НБС 682 приносило.

www.tezaurliturgic.ro

сл(а)ва

Сьпостать ц(а)рь ѹгринь, на ѡт(ь)чьство ти подвиг҃ се. твоими словесн сверепїа прѣмѣнив҃ се. дивє се сѹщои вь тебѣ с(вє)тости. ѹмилив҃ се вьзврати се. градно же каменїє лобзаше г(лаго)лю. дивн҃ь б(ог)ь вь с(вє)тихъ своих[ь] : ~

и н(ы)ня

Кь х(рист)ѹ б(ог)ѹ вьхода желающа. прѣдв҃одещѹ те вьзискав҃ша. сѹщен ти н(є) б(є)снѣн божїен цр(ь)квн. храмь[44] твоєгѡ вьхода на землн. твоꙗ ѹгѡдника б(о)гѡм(а) ти вьздвигѡста. вь нєм же не прѣстан дающїи помощь м(о)лещїим те : ~

катавас(на) ꙗко двѣ свѣтил(ѣ) ;

пѣс(ьнь) ѕ҃

ірмѡс(ь). м(о)л(н)твѹ си пролѣю кь г(оспод)ѹ : ~[45]

Ѡт[ь] инѡгынх[ь] слѹжимь. послѹжити изволиль єси. ѡт[ь] прѣбѡгат҃ва ѹбѡг(ь) хоте биль єси. вь истинѹ ѡт(ь)че доброю измѣною измѣни се. ѱалом(ь)ски п[о]добно рещи. сїи измѣна десниці вишнꙗгѡ : ~

Брата своєг(о) ѹмьрша слышавь. агг(є)лѹ кь х(рист)ѹ дрьзновенїемь. д(оу)шѹ єгѡ вьзвратити повелѣль єси. и сегѡ вьд(оу)шевлєна приш[ь]дь ѡбрѣль єси. ѡле вѣра. ѡле дрьзновенїє. чюдо ѡт(ь)че вьистинѹ ѹжасно. земьл(ь)нь сы, н(є)б(є)сномѹ повелѣль єси : ~

сл(а)ва

Храмь себе б(ог)ѹ сьтворша[46]. и црькѡв(ь) т(о)гѡ м(а)тере сь с(ы)нѡм(ь). вь гѡрѣ с(вє)тѣи[47] вьздвиг҃ль єси. ѡже ѡбл(а)гѡѹхаль єси мѵрѡм(ь) с(вє)т(о)гѡ ти тѣла. ꙗже н(ы)ня бл(а)гѡлѣпїем҃ с(ы)ни твоими ѹкрашаема. грѡб(ь) твои ѡбнавлꙗ єть. памєть твою празнѹющїи : ~

и н(ы)ня

Иже мановенїемь вьса сьдрьжен. ц(а)р(ь)ствѹен вѣкы вьсѣми х(ристо)с г(оспод)ь. нс тебе б(о)гѡм(а)ти вьпльти се. бестр(а)стьнь сы б(о)ж(ь)ствѡм(ь). мене ради кр(ь)стови причета се єгѡж(є) стр(а)сти желающа твоꙗ ѹгѡдника. ц(а)р(ь)ство земльно ѡставише. постничьскы томѹ сьпропеш(є) се : ~

кат[авасна]. ꙗко двѣ

таж[є]. дїакѡн[ь]. аще ли нѣсть дїакона г(лаго)лєть ієрен.

Паки и паки минромь г(оспод)ѹ помолим се. застѹпи сп(а)си пом(н)лѹи и сьхрани нас(ь) б(о.)є твоєю бл[а]г[о]д[ь]тїю. прѣс(вє)тѹю ч(н)стѹю прѣб[лаго]сл[о]вен҃нѹю вл[а]д[ы]ч[н]цѹ нашѹ б(огородиц)ѹ и пр[и]снод[ѣ]вѹ марнїю. сь всѣми с(вє)тыми понемѹв҃ше сами себе и дрѹг[ь] дрѹга. и в(ь)сь животь нашь х(рист)ѹ б(ог)ѹ прѣдадим(ь). людїє. тебѣ г(оспод)и. ієрен. вьзглаш(єнїє). ꙗко ты єси ц(а)рь мирѹ. лю д[и]ю. амин(ь).

таж[є]. кѡ[н]д[акь] глас(ь) г҃.

---

[44] У БМС 23 и у НБС 682 *храма*.

[45] У БМС 23 после ирмоса следи *сѵмеѡне*.

[46] У БМС 23 и у НБС 682 сьтвориль єси.

[47] Нема у НБС 682.

www.tezaurliturgic.ro

Сїмеѡн(ь) д(ь)н(ь)сь сь савою бл(а)женнꙑнимь. приш[ь]дьше д(оу)хомь ѡт[ь] напасти избавлѧють стадо своє. Си бѡ троицꙋ проповѣдавꙋше єдиногѡ б(ог)а. цр(ь) кви ѹтврьжденїе непоколѣбимо ѧвише се. вь пр[ѣ]п[о]добнынх[ь] мироточ(ь)ць. вь с(вети)т(е)лєх(ь) чюдотворьць. Сїи бѡ и вь бранехь непобѣдимїи побѡрници ѧвлѧю т се. ц(а)ремь похвала и людемь своим(ь) ѹтврьжденїе : ~

таж[е] прок(имень) глас(ь) . ҂з҃ . ч(ь)стна прѣд[ь] г(о)с(подо)мь сьмр[ь]ть пр[ѣ]п[о]добных[ь] єгѡ.

с(ти)х(ь). чтѡ вьздамь г(осподе)ви о всѣхь ѧже

таже дїакѡн(ь) аще л(и) нѣсть дїакона. г(лаго)лєть єрен. г(оспод)ꙋ помолимс̾ се. людїе. г(оспод)и пом(и)лꙋи. ащ(и). таже єрен. ѧко с(вѣ)ть єси б(ож)е нашь. лю дїе аминь. таж(е) исходить канєрꙋхь . и г(лаго)лєть. прок(имень). Вьсако дихане аш(и). людїе. тр(и)щи. таж[е] аще єс(ть) дїакѡн(ь). аще ли нѣсть дїакона г(лаго) лєть єрен. и ѡсп[о]добити се намь слышанїю С(ве)т(а)го Ев(аг)г(е)лїа г(оспод)а б(ог)а м(о)лимь. люд[н]є. г(оспод)и пом(и)лꙋи, гщ(и). таж[е] дїакѡн(ь) аще нѣсть дїакона г(лаго)лєть єрен. прѣмꙋдрѡс(ть) прости и ѹслышим(ь) с(ве)т(о)го Ев(аг)г(е)лїа. таж (е). аще и єс(ть) дїаконьне г(лаго)лєть сїє. нь єрен ѡт[ь]вѣщаєт[ь] и мирь вьсѣмь. людиє ѡт[ь]вѣщають. и д(оу)хови твоємꙋ. таже паки єрен. С(ве)т(а)го Ев(аг)г(е)лїа чьтенїе. люд[н]є. ѡт[ь]вѣщают[ь] слава тебѣ г(оспод)и. таж[е]. аще єс(ть) дїакѡн(ь). г(лагол)єть вьнимѣмь. аще ли нѣсть дїакона. г(лаго)лєть єрен сам(ь). и абїе начинаєть їерен С(ве)тое Ев(аг)г(е)лїе

Р(е)че г(оспод)ь своимь ученикѡм(ь). вьса мнѣ прѣдана сꙋть ѡт(ь)цемь моим(ь). и никтожѣ[е] знаєть с(ы)на, тькмо ѡт(ь)ць. ни ѡтьца ктѡ знаєть. тькмо с(ы)нь. и емꙋ же аще волить с(ы)нь ѡт(ь)крити. прїидѣте кь мнѣ вьси трꙋждающеи се и ѡбрѣмененїи. и азь покою ви. вьзмѣте игѡ моє на себе. и наꙋчит(е) се ѡт[ь] мене, ѧко кротькь єсьмь и смѣрень ср[ь]дцем. и ѡбрѣщете покои д(оу)шамь вашимь. єгѡ бѡ моє бл(а)гѡ и брѣмє моє льг̾ко єс(ть) : ~

людїе. слава тебѣ г(оспод)и.

потѡм(ь). слава . глас(ь) . ҂в҃ .

[48]За пр[ѣ]п[о]добнынх[ь] м(о)л(и)т(ь)вь м(и)л(о)стивь ѡцѣсти мнѡж[ь]ство грѣхь нашихь.

и н(ы)ни.

За б(огородн)це м(о)л(и)тѣвь м(и)л(о)стиве, ѡцѣсти мнѡжьство грѣхь нашихь. таже. пом(и)лꙋи мє б(ож)е.[15]

таж[е]. припѣло глас(ь) . ҂ѕ҃ .

Вьсїа д(ь)н(ь)сь прѣславно вьсесвѣтла твоѧ сїмеѡне паметь. сьзивающїи нас(ь) празниколюбце. кь похвалєнїю славѣ х(рист)а б(ог)а нашегѡ. иже приимꙋще кь рацѣ мощен твоих[ь]. мѵро исцѣлєнїа дари приємлєм(ь). и тебе пр[ѣ]п[о]добне ѹбл(а)ж аемь. нь ѧко и мы дрьзновенїе, мирь испроси д(оу)шамь нашим(ь).

таж[е], дїакѡн(ь). аще ли нѣсть дїакона. г(лаго)лєт̾ єрен. Сп(а)си б(ож)е люди своє. писано ꙋ параклисꙋ х(ристо)вꙋ. таж[е]. люд[н]є, г(оспод)и пом(и)лꙋи. ві҃ . таже

[48] Нема у БМС 23.

www.tezaurliturgic.ro

с(ве)щенник(ь). вьѕглаш(енїе). ѡ(н)л(о)стїю и щедротами. писано ѹ параклисѹ х(ристо) вѹ. люд[н]ѥ. аминь.

таже, пѣс(ьнь) ѯ

ірмос(ь) б(о)жїа сьхожденїа:[49]

Разѹмѣваен на нища и на ѹбѡга. бл(а)гь ѡѹжь ѡнлѹе и даѥ ꙗви се. и бл(а) гѡсти б(о)жїе сп[о]добив̾ се. бл(а)гих(ь) землю наслѣдоваль ѥси. ѡт[ь]нѹдѹ же и нас(ь) н(ы)нꙗ сїѡне в(е)селиши и бл(а)гѡѹхаѥ стрѹꙗми ѡчра твоѥгѡ : ~

Ꙗко х(ристо)вь ѹченик(ь) и кнезь ѡт[ь] нѥгѡ поставлѥн(ь). ѡт(ь)чьствїа тѹждїихь ѡбходе. прнѥмлѥм(ь) си ѡт[ь] нихь и любим(ь). ѹдивлѥн же ѡт[ь]че и дароносиль покараше бѡ вьсѣхь сѹщїа вь тебѣ б(о)жїа любви, и кроткост̾ же и бѣзлобїе : ~

сл(а)ва

Вь пещи пламенеиль росѹ источивь из сѹха бѡ жьзла цвѣть израстивы. дивны вь дѣлѣхь своих[ь] г(оспод)ь и твоѥго ѡбраза стѣнописан̾ноѥ п[о]добїе. из сѹхагѡ вара[50] сїѡне ѡчро прозебающа ꙗвиль ѥс(ть) : ~

и н(ы)нꙗ

Ѻгьн̾ными си блистанїи просвѣти ѡрачное ѡи ср[ь]дце. пороѫ[ь]дьшїа на земли вьстока ѡысльнагѡ сл(ь)нце. ѡи̾же просвещьша се твоꙗ слѹжителꙗ. сава и сїѡн(ь) б(о)гѡѡ(а)ти люди своѥ на западѣ ѡзарише. и наѹчише пѣти. б(лаго)сл(о)вень б(ог) ь ѡт(ь)ць наших[ь] : ~

катавас(на): ꙗко двѣ свѣ

пѣс(ьнь) . и҃ .

ірмос(ь). Седьмь седмицею пещь[51]

Землꙗ ѡт[ь] своихь прѣдасть те ꙗдр̾ь. с(ве)щен̾нолѣпна. цѣла же и нераздрѹшима. бл(а)гѡѹханїеиль и чюдеси ѹдивлꙗюща. града жителѥ прьстїю гроба твоѥгѡ. пр(о) рочьскы вьпїющихь. праведници вь вѣки живѹть : ~

Ꙗко стльпа висока и крѣп̾ка. ꙗко бл(а)га поборника и ѡт(ь)чьствѹлюбца. х(рист) ѡиленнитїи людїе твои ѡиѹще те. противн̾ыих[ь] ѡт(ь)че вьстанїа, и вьсакое злоби. кь х(рист)ѹ ѡ(о)л(н)твами ти сїѡне избавлꙗеи се : ~

сл(а)ва

Х(рист)ѡлюбивы владиславь самодрьжьць. ꙗко древлѥ д[а]в[н]дь прѣд[ь] кївотѡѡ[ь]. прѣд[ь]ходе с(ве)т(о)гѡ ти тѣла, радоваше се поѥ. величить д(оу)ша моꙗ г(оспод)а. ꙗко дасть ѡи ѡт(ь)ца и ѹчителꙗ. и вь цр(ь)кви своѥи радѹѥ се положиль ѥс(ть) : ~

и н(ы)нꙗ

Плещами херѹвим̾скыми. страшными носиль вл[а]д[ы]ка. на прѣстолѣ ꙗкоже ѡгьн̾нѣ. вь твою ч(н)стаа вьселн се ѹтробѹ. и пльти приѥтїеиль, чл(овѣ)чьское ѡбожи сѹщьство. кь нѥмѹ же сп(а)си ѡ(о)л(н)твами си. поющих̾ те ѡ(а)терь ѥгѡ : ~

катавас(на). ꙗко две свѣтилѣ : ~

[49] У БМС 23 после ирмоса следи сѵмеѡне и саво с(ве)т(нте)лю ѡ(о)лнте б(ог)а.

[50] У БМС 23 во вара.

[51] У БМС 23 после ирмоса следи сѵмеѡне и саво.

www.tezaurliturgic.ro

пѣс(ьнь) ѳ҃

ірмос(ь). ѹдивн се ѹбѡ о семь н(є)бѡ и ѕемли ѹжасош(є) се :~ [52]

Пришьствїемь прьвѣѥ мощен[53] твонх[ь]. ѡт(ь)чьство ти радостї испльни се. прѣд[ь]стателꙗ те кь б(ог)ѹ сїмеѡне[54] стежавѣ́ше. и память твою н(ы)нꙗ трьжьствѹю ще в(є)селиѩ́ се. ѡбѡгащаемїи мастїю мѵра твоѥгѡ : ~

Прѣнѕещна кь х(рист)ѹ ваю любѡв(ь) н(ы)нꙗ ѡбꙗви се. бл[а]г[о]д[ь]тїю данною вама сїмеѡне и саво. мощи ваше бл(а)гѡѹхан́ны, мѵро прозебателны. память славна и с(ве)топочиваема. нмы же ѹвераемы г(лаго)лѥмь память праведник(ь) сь похвалꙗ ми биваеть : ~

сл(а)ва

Мощїи вашнх[ь] прнѥтїемь. цр(ь)квы ваше на ѕемли ѡбѡгатнш(є) се. и д(оу) хомь вь н(є)б(є)сѣхь прьвѣньць цр(ь)ковь просвещаета. вь нѥн же сь ап(о)с(то)лы ꙗ ко ѹчителꙗ прѣмѹдра. и сь пр[ѣ]п[о]добными ꙗко постника сїмеѡне и сава ѡ нас(ь) м(о)лита се : ~

и н(ы)нꙗ

Єдина прѣнмѹщїа дрьѕновенїе вл[а]д[ы]ч[н]це. ѕа в(ь)сь мирь с(ы)нѹ своѥмѹ м(о)ли се. не помени безчнсльныхь сьблаѕнїи нашнх[ь]. ѕакрыли люди вьпїющее ти ѹмилѥнѡм(ь) гласомь. Сп(а)сн ч(н)стаа тебе д(о)с(т)ѡнно велнчающнх[ь].

катавас(на). ꙗко двѣ светилѣ : ~

таж[є] д(о)с(т)ѡнно ѥс(ть).

потѡм(ь). Ст[н]х[н]рн глас(ь) д҃.

Ц(а)р(ь)ствѹющагѡ вьсѣми воинь ꙗко сильнь ц(а)ра х(рист)а. протнвны́ѥ вѣрѣ низложнль ѥсн. и люди своѥ неврѣдими ѡт[ь] снхь сьблюл(ь) ѥсн. и вьсѣми ѥже вь житїи добродѣтелѥн ѡт(ь)че ѡбильнь. маслина ꙗко мнѡгѡпл[о]дѡвита вь истинѹ ꙗви се. н(ы)нꙗ мастїю мѵра своѥгѡ ѡс(ве)щаеши твою память сїмеѡне поющїимь и м(о)леще м(о)л(н)твами твоими. і(соу)са чл(овѣ)к(о)любца. просвѣтити и сп(а)с(н) ти д(оу)ше наше : ~

Ап(о)с(то)лѡм(ь) равнопроповѣдателꙗ. с(вети)т(є)лѥмь ѥдиномѹдрьна. постникомь сьпод[ь]вижника. пастира сѹща изьбранна́. м(н)л(о)сти же бл(а)гѡѹтробна подателꙗ. дѡс(то)нно вьсхвалꙗемь саво ѡт(ь)че б(о)гомѹдре. и б(о)гѡточнѹю рѣкѹ ѹченїемь. безаконны́ѥ ѥресн потопивѣ́ша : ~

Пр(н)сносѹщнагѡ житїа свѣтлостн. ѥгда сь агг(є)ли прѣбиванїа, сїмеѡнь вьспоминая. свѣтлых[ь] житїа ѡт(ь)че избѣжавь. и кр(ь)сть свон рад[о]ѵѥ се вьспрнемь. распьнѣшомѹ се тебе ради, вьслѣдоваль есн. вь пѹстини поста теченїе сьвршиль ѥсн. н(ы)нꙗ вь свѣтлостех[ь] с(ве)тых(ь) в(ес)елиши се. тѣмь твою память д(о)с(т)ѡнно славим(ь). м(о)леще і(соу)са ч(ловѣ)колюбца. Сп(а)сти и просвѣтити д(оу)ше наше : ~

Словесь твонх[ь] ѹченїемь. срьбскаа цр(ь)квы ѹкраси се. и н(ы)нꙗ рад[о]ѵѥщи се православїемь. сь б(о)ж(ь)с(ь)твны́ми ти чеди с(ве)щенно твою память свѣтло

[52] У БМС 23 после ирмоса следи сѵмеѡне и саво.

[53] У БМС 23 с(ве)тых(ь) мощен.

[54] Нема у БМС 23.

www.tezaurliturgic.ro

почитаемь. Саво от(ь)че с(ве)щенѝне. С(вети)т(е)лѥм(ь) равноѩстне и агг(е)лом(ь) сьпрѣдьстоателю. и м(о)л(и)тьвниѩ о д(оу)шахъ нашихь.

сл(а)ва и н(ы)нꙗ

Пр[ѣ]п[о]добне от(ь)ѩ. глас(ь) еѵ(аг)г(е)лїа х(ристов)а ѹслышавь. мирь оставиль ѥси. богатьство и славѹ ни вьтож[е] вьмѣнивь. тѣмь вьсѣмь вьпїаше. Вьзлюбите г(оспод)а и обрѣщете бл[а]г[о]д[ь]ть вѣчнѹю. ничтож[е] прѣд[ь]почитанте любве ѥго. ѥгда прїдеть вь славѣ своѥи. обрѣщете покои сь вьсѣми с(ве)тыми. ѥгоже м(о)л(и) твами х(рист)е сьхрани и сп(а)си д(оу)ше наше : ~

таж[е], С(ве)ты б(ож)е. гш(и). слава и н(ы)нꙗ прѣс(ве)таа тронце. г(оспод)и пом(и)лѹи. гш(и). сл(а)ва и н(ы)нꙗ. от(ь)ѩ нашь. ѥреи. ꙗко твоѥ ѥс(ть). людиѥ. амин(ь).

таж(е). трѡп(арь). глас(ь) . а҃.

Иже топлиѥ застѹпники. аш(и).

сл(а)ва и н(ы)нꙗ.

бо(городиѩнь). иже твоѥ застѹплѥнїе.

таж[е], дїаконѝства любѡ ѡчесѡм(ь) м(о)лиши се. писана вь начелѣ параклиса х(ристо)ва. и по скончанїи дїаконства г(лаго)лѥмь. г(оспод)и пом(и)лѹи. и҃.

таж[е]. їерен Вьзглаш(енїе). ѹслыши ни б(ож)е.

Сїѥ вьзглашенїе. да г(лаго)лѥть с(ве)щенник(ь) на коньць параклиса. любо комѹ поѥш(ь) параклись. писано на четврьтѣи пѣсни параклиса х(ристо)ва. потѡм(ь). ч(ь) стнѣишѹю. таж[е]. сл(а)ва и н(ы)нꙗ. г(оспод)и пом(и)лѹи. гш(и). б(лаго)сл(о)ви. ѥрен. х(ристо)с(ь) истинны мы же славимь ц(а)ра. или кралꙗ. или деспота. или митр(о)полита. или игѹмена или властелина. писано на конѝць параклиса х(ристо)ва : ~

www.tezaurliturgic.ro

[Прилог 1]

МСПЦ 34	НБС 682	БМС 23
упутства типикарског типа		
тропар глас први		тропар глас четврти
(Иже топлыѥ ꙁастꙋпныкн...)		(Иже топлыѥ ꙁастꙋпныкн...)
слава и нињa		слава и нињa
богородичан		богородичан
упутства типикарског типа		
канон глас осми		канон глас осми
I песма	I песма	I песма
ирмос	ирмос	ирмос
тропар	тропар	тропар
тропар	тропар	тропар
слава	слава	слава
тропар	тропар	тропар
и нињa	и нињa	и нињa
богородичан	богородичан	богородичан
катавасија	катавасија	катавасија
III песма	III песма	III песма
ирмос	ирмос	ирмос
тропар	тропар	тропар
тропар	тропар	тропар
слава	слава	слава
тропар	тропар	тропар
и нињa	[п р е к и д]	и нињa
богородичан		богородичан
катавасија		катавасија
упутства типикарског типа		
кондак глас осми		кондак (без ознаке за глас)
IV песма	IV песма	IV песма
ирмос		ирмос
тропар	крај првог тропара	тропар
тропар	тропар	тропар
слава	слава	слава
тропар	тропар	тропар
и нињa	и нињa	и нињa
богородичан	богородичан	богородичан
катавасија	катавасија	катавасија

www.tezaurliturgic.ro

V песма	V песма	V песма
ирмос	ирмос	ирмос
тропар	тропар	тропар
тропар	тропар	тропар
слава	слава	слава
тропар	тропар	тропар
и нињa	и нињa	и нињa
богородичан	богородичан	богородичан
катавасија	катавасија	катавасија
VI песма	VI песма	VI песма
ирмос	ирмос	ирмос
тропар	тропар	тропар
тропар	тропар	тропар
слава	слава	слава
тропар	тропар	тропар
и нињa	и нињa	и нињa
богородичан	богородичан	богородичан
катавасија	катавасија	катавасија
упутства		
кондак глас трећи	кондак глас трећи	кондак глас трећи
прокимен глас седми		
читање из јеванђеља		
славска стихира глас други		
припело глас шести	припело глас шести	припело
VII песма	VII песма	VII песма
ирмос	ирмос	ирмос
тропар	тропар	тропар
тропар	тропар	тропар
слава	слава	слава
тропар	тропар	тропар
и нињa	и нињa	и нињa
богородичан	богородичан	богородичан
катавасија		катавасија

www.tezaurliturgic.ro

VIII песма
ирмос
тропар
тропар
слава
тропар
и нињa
богородичан
катавасија

IX песма
ирмос
тропар
тропар
слава
тропар
и нињa
богородичан
катавасија

4 стихире глас четврти
слава и нињa
стихира
упутства

VIII песма
ирмос
тропар
тропар
слава
тропар
и нињa
богородичан
катавасија

IX песма
ирмос
тропар
тропар
слава
тропар
и нињa
богородичан
катавасија

www.tezaurliturgic.ro

[Прилог 2]

Богосветла светилника познахом	ССи,2к,1п,2т
Рака моштеј твоих Симеоне	ССи,2к,1п,4т
Много јако Христу	Зк 6гл,1п,2т
Јако две светиле	ССи,2к,1п, 5т
Бестрастија љубовију пострекајем	ССа, 2к,3п,3т
Псаломски јако финикс	ССи,2к,3п,3т
Васех красних мира чувствија прешад	ССи, 2к,3п,4т
Миродржанија и мирских красот	ССи, сед 8гл
Авраму странопријетијем подобе се	ССи,2к,4п,1т
Просвештаеми благодатију	ССа,2к,4п,5т
Јуноше савршеније вазљубив	ССи, 2к,4п,2т
Нов јакоже Мојсиј	бог,ССа,2к,4п
Старцу светому си оцу	ССа,2к,5п,2т
Слишахом твоја дивна	ССи,2к,5п,3т
Сапостат цар Угрин	ССа,2к,5п,4т
От многих служим	ССи,2к,6п,1т
Брата својего умрша	ССа,2к,6п,2т
Храм себе богу	ССи,2к,6п,2т
Иже мановенијем	бог,ССи,6п
Симеон данас са Савоју	Зк 4гл, кондак 3гл
Васија данас преславно	ССи,јевс 6гл
Разумеваеј на ништа	ССи,2к,7п,1т
Јако Христов ученик	ССа,2к,7п,2т
Вапешти пламенем	ССи,2к,7п,3т
Огњними си блистанији	бог,ССи,7п
Земља од своих предаст те	ССа,2к,8п,1т
Јако стлпа висока	ССи,2к,9п,2т
Христољубиви Владислав	ССа,2к,8п,4т
Пришаствијем првеје моштеј твојих	ССи,9п,1т
Преизештна ка Христу	ССа,2к,9п,2т
Мошти ваших пријетијем	ССи,2к,9п,3т
Царствујуштаго васеми	ССи,мв,2сГв
Апостолом равнопроповедатеља	ССа,вв,3сГв
Присносуштнаго житија	ССи,мв,3сГв
Словес твојих ученијем	ССа,вв,4сГв
Преподобне оче	ССи,вв,1сГв

www.tezaurliturgic.ro

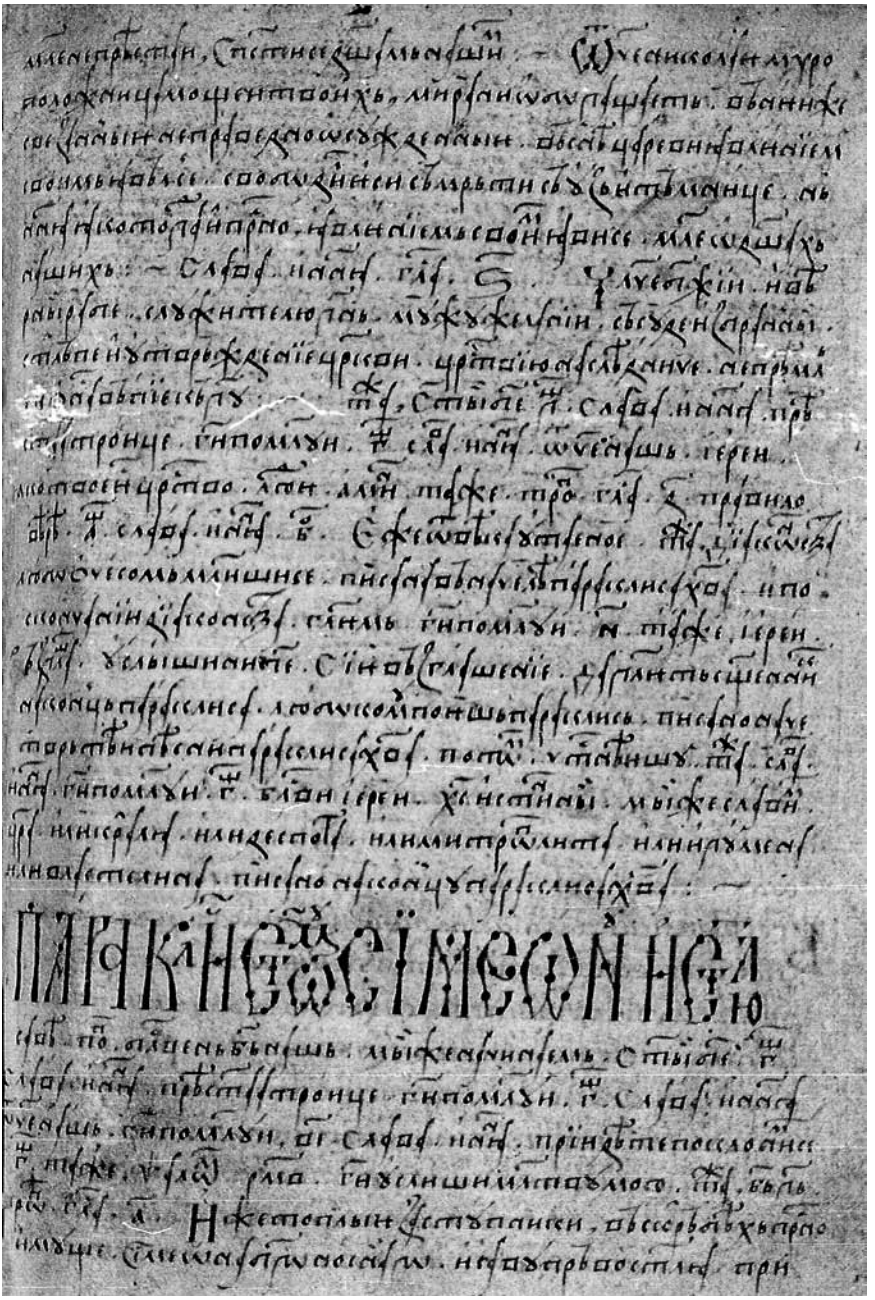

Слика 1. Музеј Српске православне цркве, Псалтир с последовањем број 34, стр. 50а

www.tezaurliturgic.ro

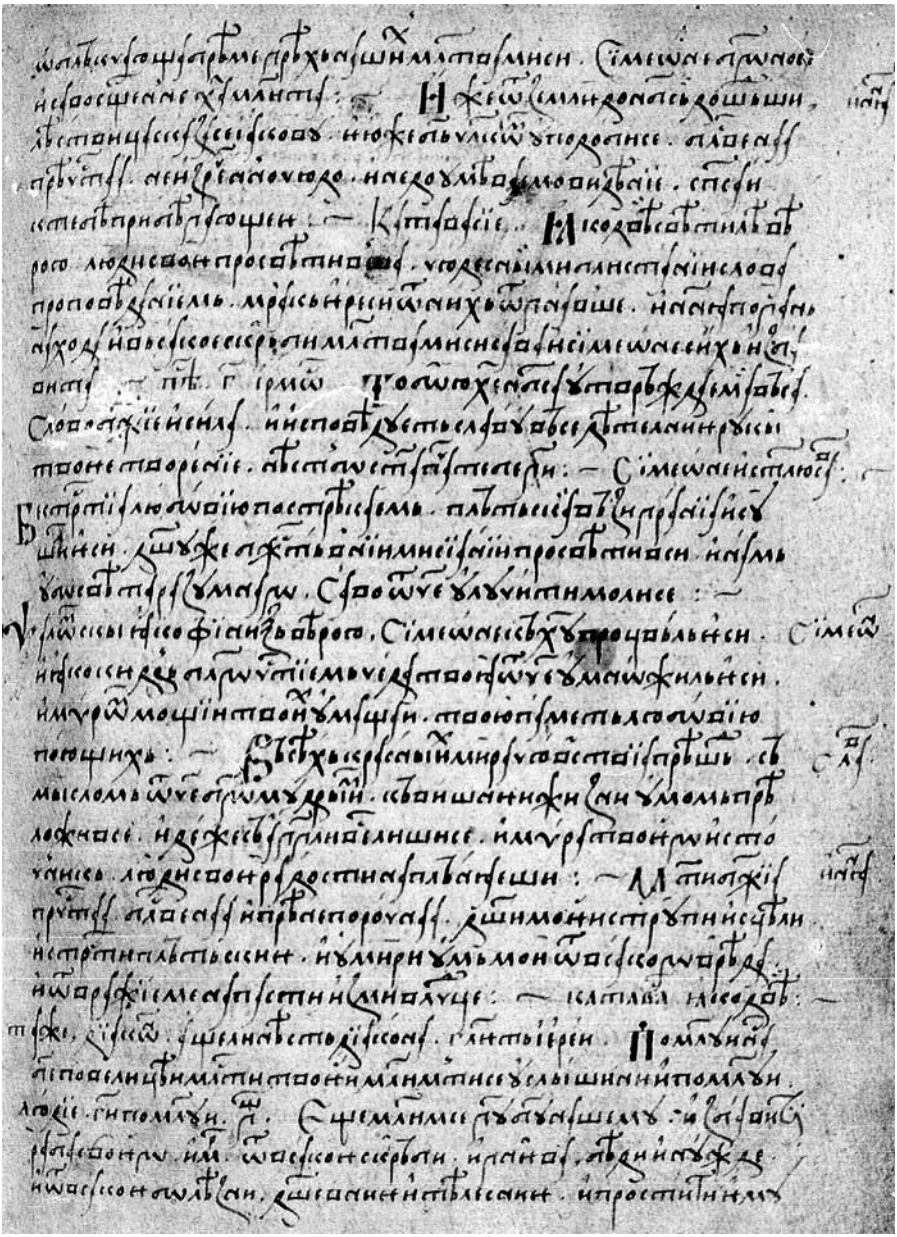

Слика 2. Музеј Српске православне цркве, Псалтир с последовањем број 34, стр. 50б

www.tezaurliturgic.ro

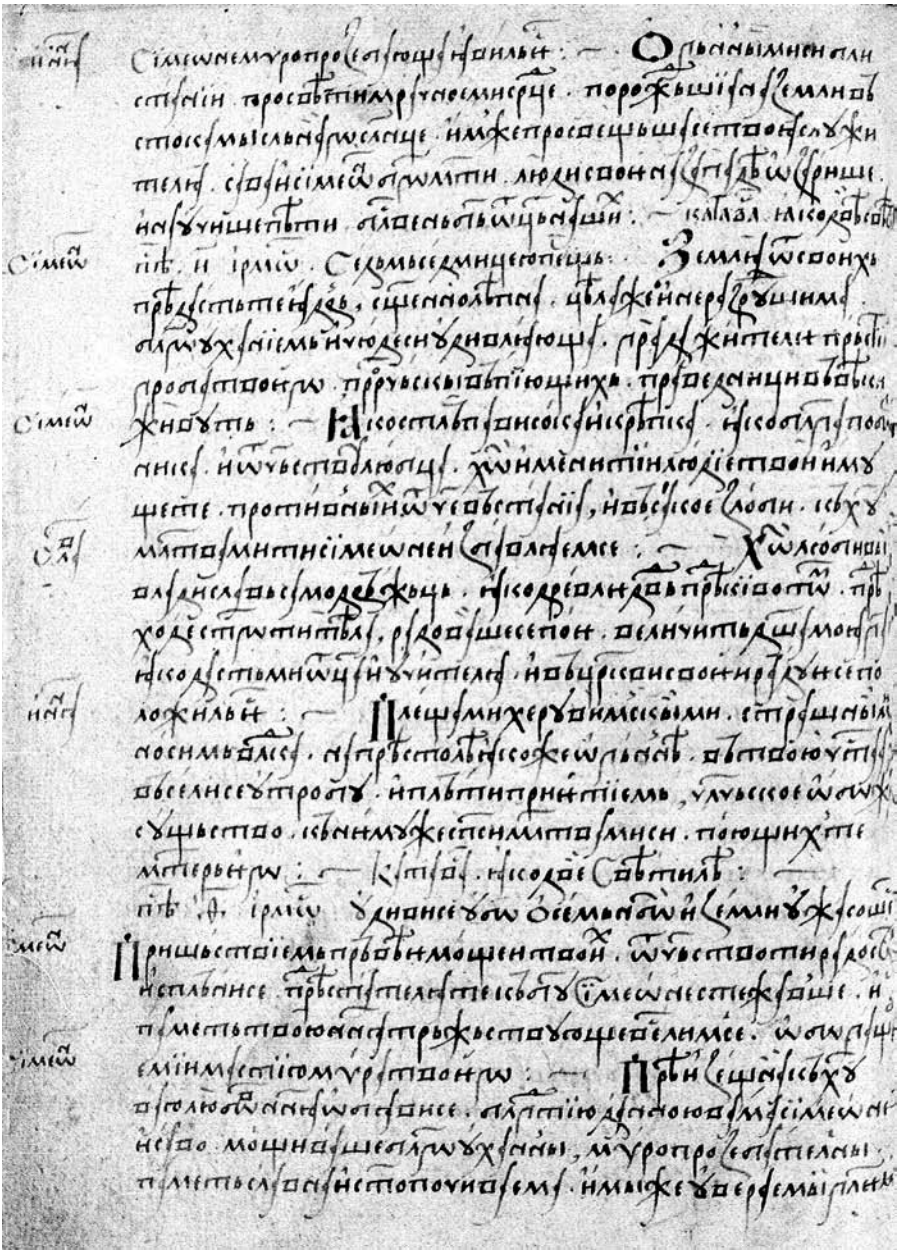

Слика 3. Музеј Српске православне цркве, Псалтир с последовањем број 34, стр. 53б

www.tezaurliturgic.ro

Слика 4. Библиотека Матице Српске, Псалтир с последовањем РР II 23, стр. 326б-327а

www.tezaurliturgic.ro

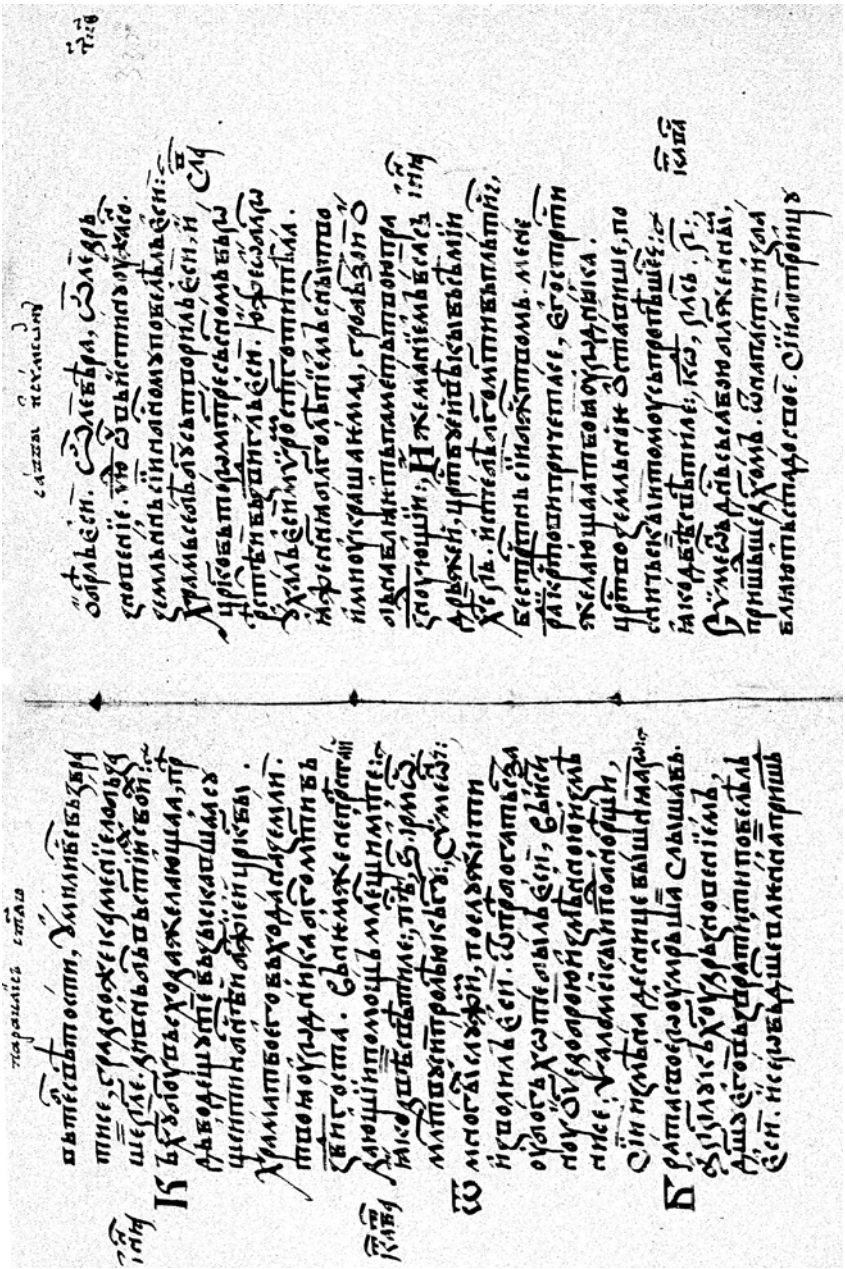

Слика 5. Библиотека Матице Српске, Псалтир с последовањем РР II 23, стр. 329б-330а

www.tezaurliturgic.ro

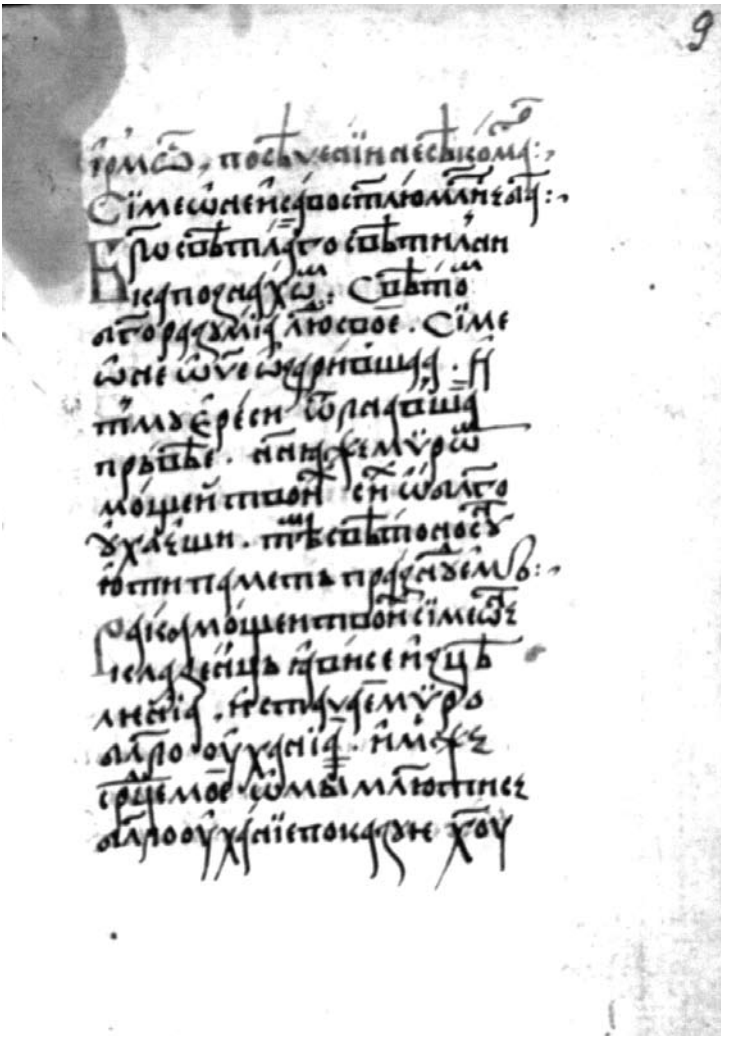

Слика 6. Народна библиотека Србије, Рс 682, стр. 9а

www.tezaurliturgic.ro

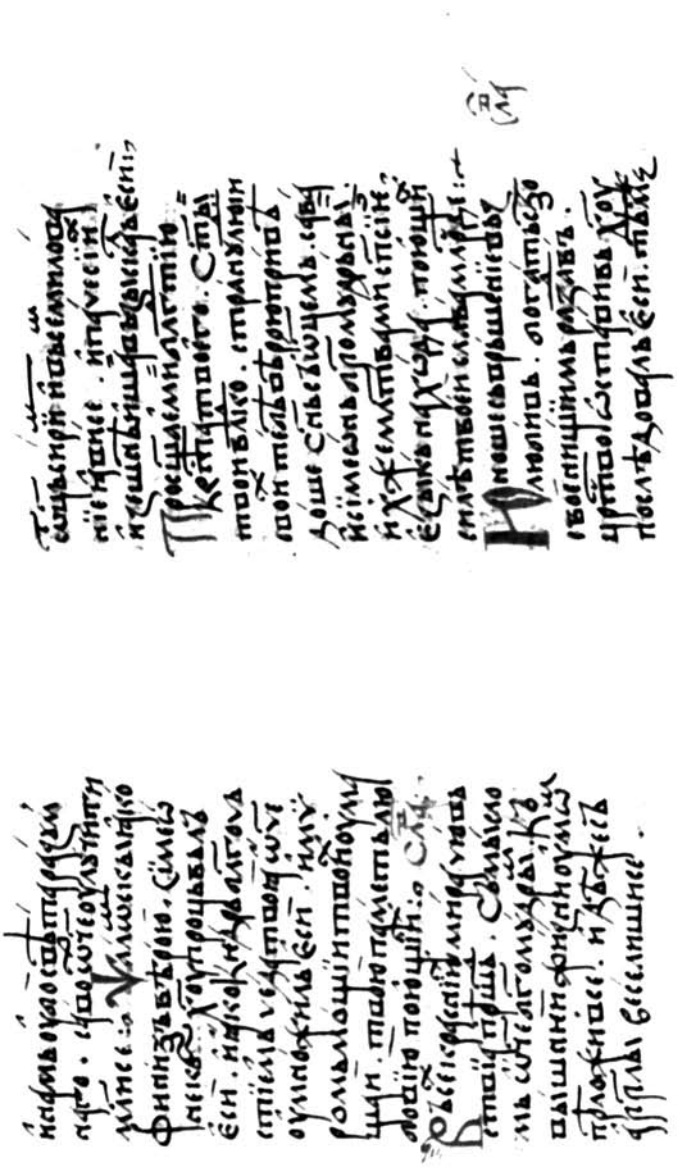

Слика 7. Народна библиотека Србије, Рс 682, стр. 10б-11а